

AFGØRELSE

13. februar 2025

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed

Kontakt til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed sker via:

Sekretariatet for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed
nvu@ufm.dk

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tel. 7231 7800
www.ufm.dk
CVR-nr. 3404 2012

Sagsnummer NVU
2024-08

Sagsnummer
2024-58843

Ved mail af 9. oktober 2024 til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed (nævnet) oversendte

forskningsinstitutionen (forskningsinstitution)

en anmeldelse indgivet af

anmelder (anmelder)

vedrørende

anmeldte (anmeldte)

med påstand om, at anmeldte har handlet videnskabeligt uredeligt.

Anmelder gør gældende, at anmeldte i

erklæringen (erklæringen),

misvisende har formidlet resultater fra et (*tekst udeladt*) *forsøg*, som også er beskrevet i artiklen (*tekst udeladt*), publiceret i tidsskriftet (*tekst udeladt*) (artiklen).

Anmeldte har nedlagt påstand om, at nævnet skal afvise at realitetsbehandle sagen, jf. § 13, stk. 1, nr. 1, subsidiært § 13, stk. 1, nr. 2, i lov om videnskabelig uredelighed m.v. (loven). Anmeldte har således bestridt at have handlet videnskabeligt uredeligt.

Nævnets resultat

Nævnet har behandlet sagen på flere møder, senest den 5. februar 2025. Nævnet har denne dato truffet afgørelse om at afvise at realitetsbehandle sagen, fordi sagen falder uden for nævnets kompetence, jf. lovens § 13, stk. 1, nr. 1.

Afgørelsen er truffet enstemmigt af landsdommer Mikael Friis Rasmussen (formand), professor, ph.d. Janne Rothmar Herrmann, professor, ph.d. Knud Jørgen Jensen, professor Hanne Lakkenborg Kristensen, professor, ph.d. Michael Robdrup Rasmussen, professor, dr.med. Mogens Holst Nissen og professor, ph.d. Helle Prætorius Øhrwald.

Nævnets afgørelse er begrundet nedenfor.

Anmeldelsen om videnskabelig uredelighed

Anmelders bemærkninger

Anmelder har anført navnlig, at anmeldte i erklæringen på misvisende måde har formidlet resultaterne fra det *(tekst udeladt)* forsøg, som er udført af indklagede i samarbejde med andre forskere på *forskningsinstitutionen*. Forskningens resultater er først formidlet i *(tekst udeladt)* i artiklen, som anmeldte er medforfatter på, og igen af anmeldte i erklæringen, som er indgivet til *(tekst udeladt)* med henblik på at oplyse om og uddybe tolkningerne af den omhandlede forskning. Forskningens formål har været at belyse, om *(tekst udeladt)* er klinisk effektivt til behandling af *(tekst udeladt)*. Forskningens resultat er af central betydning for gyldigheden af et *(tekst udeladt)*. Erklæringen er videnskabelig uredelig, idet indholdet heraf er uforeneligt med hovedkonklusionerne i artiklen. Således fremgår det af artiklen, at den *(tekst udeladt)*, hvorimod det i erklæringen er anført, at undersøgelsen gav forhåbninger om, at *(tekst udeladt)*. Begge resultater kan ikke være korrekte, og det må samlet anses som misformidling af forskningsresultater. Erklæringen er udtryk for manipulation af forskningsmateriale og/eller forskningsresultater, således at det samlede videnskabelig produkt fremstår misvisende.

Erklæringen er en del af et samlet videnskabeligt produkt bestående af forskningen, artiklen og erklæringen. Det samlede videnskabelige produkt er uredeligt som følge af den misvisende formidling heraf i erklæringen. Nævnet er derfor kompetent til at behandle sagen efter lovens § 4, stk. 1.

Anmeldtes bemærkninger

Anmeldte har anført navnlig, at sagen falder uden for nævnets kompetence, fordi erklæringen ikke er et videnskabeligt produkt, og fordi sagen efter anmelders påstand ikke angår videnskabelig uredelighed, som dette begreb er defineret i lov om videnskabelig uredelighed mv. Erklæringen indeholder anmeldtes skriftlige besvarelse af syv konkrete spørgsmål stillet i forbindelse med en *(tekst udeladt)* sag ved *(tekst udeladt)*. Svarene udtrykker anmeldtes personlige synspunkter. Erklæringen indeholder ikke videnskabeligt materiale, og den har ikke været igennem peer review. Erklæringen er således ikke udtryk for forskning. Der er ikke grundlag for at anse forskningen, artiklen og erklæringen som "en del af et samlet videnskabeligt produkt", og selv hvis der var, gør det ikke erklæringen til et videnskabeligt produkt i lovens forstand.

I anden række har anmeldte anført, at erklæringen ikke indebærer misvisende eller uredelig formidling af resultaterne af det *(tekst udeladt)* forsøg, som er beskrevet i artiklen. Konklusionerne i henholdsvis artiklen og erklæringen er ingenlunde

uforenelige. Svarene i erklæringen understøttes i øvrigt af en anden artikel, som rapporterer om første fase af samme forsøg.

Retsgrundlag

Sagen er behandlet efter lov om videnskabelig uredelighed m.v. (loven).

Nævnets kompetence fremgår af lovens § 4, stk. 1:

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed behandler sager om videnskabelig uredelighed i videnskabelige produkter.

Definitionen af et videnskabeligt produkt fremgår af lovens § 3, stk. 1, nr. 6:

Et produkt frembragt ved anvendelse af videnskabelige metoder som led i forskning, herunder ansøgninger om forskningsmidler.

Det fremgår af bemærkningerne til lovens § 3, stk. 1, nr. 6, jf. lovforslag nr. L 117 af 25. januar 2017 (bemærkningerne) vedrørende vurderingen af, om der er tale om et videnskabeligt produkt, at

Den foreslåede definition lægger sig op ad UVVU's praksis på området, hvorefter et videnskabeligt produkt er karakteriseret ved at være frembragt som led i forskning ved anvendelse af videnskabelige metoder i modsætning til f.eks. mere populærvidenskabelige udgivelser, hvor der ikke på tilsvarende vis anvendes en videnskabelig tilgang. Vurderingen af, om et produkt kan anses for et videnskabeligt produkt, beror på en indholdsmæssig vurdering af produktets forskningsmæssige karakter, hvorved videnskabelige artikler, ph.d.-afhandlinger og lignende er det helt klare kerneområde for begrebet. Et element i vurderingen af, om der er tale om et videnskabeligt produkt i lovens forstand, vil derfor ofte være, om det pågældende produkt er indgivet eller tiltænkt indgivet til fagfællebedømmelse.

Videnskabelig uredelighed er defineret i lovens § 3, stk. 1, nr. 1:

Fabrikering, forfalskning og plagiering, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskning.

Forfalskning omfatter efter lovens § 3, stk. 1, nr. 3:

Manipulation af forskningsmateriale, udstyr eller processer samt ændring eller udeladelse af data eller resultater, hvorved forskning fremstår misvisende.

Følgende fremgår af bemærkningerne til lovens § 3, stk. 1, nr. 3, om forfalskning:

Definitionen af forfalskning forventes bl.a. at omfatte tilfælde, hvor en tilpasning, ændring eller udeladelse af data i bred forstand

eksempelvis kan medføre, at den præsenterede forskning afviger fra det egentlige forskningsgrundlag. Kravet om, at manipulationen, ændringen eller udeladelsen skal medføre, at forskningen fremstår misvisende, skal forstås i relation til præsentationen af hele forskningen. Det er således ikke hensigten med bestemmelsen at stille krav om, at det specifikt er forskningens resultater, der skal være misvisende, men derimod skal præsentationen af eksempelvis data, metoder, fortolkning eller resultater i forskningen være misvisende, før der er tale om forfalskning efter lovforslaget.

Nævnet kan bl.a. afvise at realitetsbehandle sager i følgende tilfælde, jf. lovens § 13, nr. 1 og 2:

- 1) Sagen falder uden for nævnets kompetence.*
- 2) Sagen må anses for åbenbart grundløs eller formodes ikke at kunne føre til en afgørelse om, at der foreligger videnskabelig uredelighed.*

Følgende fremgår af bemærkningerne til lovens § 13, nr. 1 og 2 om realitetsbehandling af sager:

Efter nr. 1 foreslås det, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed kan afvise en sag, hvor nævnet vurderer, at sagen falder uden for nævnets kompetence. Dette er i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige principper. Modtager nævnet en sag, der falder uden for nævnets kompetence, er nævnet forpligtet til at afvise sagen. Som eksempler herpå kan nævnes sager, der ikke vedrører et videnskabeligt produkt, jf. lovforslagets § 4, stk. 1, og sager, der ikke vedrører en forsker, der har bidraget til at afgive det videnskabelige produkt i sagen, jf. lovforslagets § 4, stk. 2. Bestemmelsen kan også tænkes anvendt, hvis nævnet modtager en sag, der åbenbart ikke vedrører videnskabelig uredelighed.

Efter nr. 2 foreslås det, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed kan afvise at behandle en sag, hvor nævnet vurderer, at sagen må anses for åbenbart grundløs eller formodes ikke at kunne føre til en konklusion om videnskabelig uredelighed. Anvendelsen beror på en konkret vurdering af den enkelte sag, men overordnet vil det for at anvende bestemmelsen være en kvalitativ betingelse, at sagen er åbenbart grundløs eller ikke formodes at indeholde forhold, der kan henføres til videnskabelig uredelighed. Det bemærkes, at anvendelsen af afvisningsbestemmelsen og den forudgående vurdering af de nævnte kvalitative betingelser kan foretages på alle stadier af sagen. Bestemmelsen, der i det væsentlige er en videreførelse af gældende ret, skal primært sikre, at en forsker, mod hvem der er indgivet anmeldelse, ikke belastes unødigt ved en lang og belastende realitetsbehandling, i de tilfælde hvor der åbenbart ikke ligger nogen realitet i sagen eller sagen ikke vil kunne føre til en afgørelse om, at der foreligger videnskabelig uredelighed. Også ressourcebetragtninger ligger bag bestemmelsen, således at nævnet ikke belastes unødigt af denne type

sager. Som eksempel på anvendelse af bestemmelsen kan nævnes tilfælde, hvor de forhold, der anmeldes, efter nævnets praksis, og eventuelt i lyset af UVVU's tidligere praksis, åbenbart ikke vil kunne anses for videnskabelig uredelighed.

Nævnets vurdering af sagen

Anmelder har gjort gældende, at anmeldte i erklæringen på misvisende måde har formidlet resultater fra det omhandlede (*tekst udeladt*) forsøg, og at anmeldte derfor har gjort sig skyldig i manipulation af forskningsmateriale, jf. lovens § 3, stk. 1, nr. 3. Anmelder har i den forbindelse anført, at erklæringen er en del af et samlet videnskabeligt produkt bestående af forskningen, artiklen og erklæringen, og at det samlede videnskabelige produkt er uredeligt som følge af den misvisende formidling i erklæringen.

Nævnet finder, at der ikke er grundlag for at anse erklæringen som en del af et samlet videnskabeligt produkt bestående af forskningen, artiklen og erklæringen. Nævnet har herved lagt vægt på navnlig erklæringens karakter af sagkyndigt indlæg under en sag mellem stridende parter ved (*tekst udeladt*), og at erklæringen er afgivet af anmeldte alene, og ikke sammen med en eller flere af medforfatterne til artiklen. Det kan ikke føre til en anden bedømmelse, at anmeldte i forbindelse med erklæringen ses at have haft drøftelser med én af medforfatterne til artiklen, jf. anmeldtes svar nr. 26 i erklæringen.

Nævnet finder derfor, at der må foretages en isoleret bedømmelse af erklæringen og indholdet heraf med hensyn til, om erklæringen kan anses for at være et videnskabeligt produkt i lovens forstand, jf. § 4, stk. 1.

Af lovens forarbejder fremgår, at et videnskabeligt produkt er karakteriseret ved at være frembragt som led i forskning ved anvendelse af videnskabelige metoder, og at det beror på en indholdsmæssig vurdering af produktets forskningsmæssige karakter, om der er tale om et videnskabeligt produkt.

Erklæringen er som anført udarbejdet til brug for en verserende sag ved (*tekst udeladt*). Erklæringen intenderer ikke at være forskning, men indeholder anmeldtes besvarelser af en række konkrete spørgsmål, bl.a. i relation til et forskningsforsøg vedrørende (*tekst udeladt*). Erklæringen indeholder ikke videnskabeligt materiale, herunder selvstændige forskningsdata, er ikke fagfællebedømt og er ikke til tænkt publicering.

Nævnet finder på denne baggrund, at anmeldtes erklæring ikke kan anses for et videnskabeligt produkt i henhold til lovens § 3, stk. 1, nr. 6. Det betyder, at sagen falder uden for nævnets kompetence, jf. lovens § 4, stk. 1. Allerede derfor afviser nævnet at realitetsbehandle sagen, jf. lovens § 13, nr. 1.

Det følger af det anførte, at sagen afvises, jf. lovens § 14. Nævnet bemærker herved, at det efter sagens karakter, herunder de rejste spørgsmål, ikke har været muligt at afgøre sagen inden for 3 måneder fra nævnets modtagelse af sagen.

Klagevejledning

Denne afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. lovens § 18.

Mikael Friis Rasmussen
Formand for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed

Kopi af afgørelsen er sendt til forskningsinstitutionen